

2020-03-26

402-1227-2020

Avdelningen för Samhällsbyggnad och Miljöskydd
Carina Burelius
010-2240122

Karlskrona kommun

371 83 Karlskrona

Yttrande över undersökning inför strategisk miljöbedömning angående förslag till detaljplan för Grenadjären 57 i Karlskrona kommun

Handlingar daterade 2020-03-05 för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Ert dnr MSN.2019.4254

Planens syfte och bakgrund

Länsstyrelsen har fått handlingar om undersökning av betydande miljöpåverkan för samråd inför framtagandet av detaljplan för Grenadjären 57 i Karlskrona kommun.

Planområdet är beläget ca 3 km norr om Karlskrona centrum. Planområdet omfattar ca 5800 kvm.

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten att uppföra 6 nya flerbostadshus i 4 - 6 våningar samt möjliggöra för verksamheter i bottenplan. Befintlig byggnad avses rivas.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Karlskrona kommun har upprättat en checklista för att bedöma behovet av en miljökonsekvensbeskrivning. Kommunens ställningstagande är att ett genomförande av detaljplanen inte bedöms få betydande miljöpåverkan och att en MKB enligt 4 kap. 34 § plan och bygglagen (PBL) inte krävs. Kommunens ställningstagande grundas på att människors hälsa eller miljön påverkas, MKN inte överskrids för luft eller vatten samt att riksintressen inte bedöms påverkas negativt. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning och samråd med länsstyrelsen har härmed skett. Vad som anges nedan bör dock beaktas i det framtida arbetet med planen

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Riksintresse

Planområdet ligger inom den MSA-påverkande zonen för Ronneby flygplats. Luftfartsverket samt Försvarmakten är sakägare och ska ges möjlighet att yttra sig över detaljplanen. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Före byggstart (då bygglov eller miljötillstånd finns) ska också blanketten *flyghinderanmälan* enligt (Luftfartsförordningen SFS 2010:770) skickas in till Försvarmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 meter utanför tätort). För vidare information se www.forsvars-makten.se där blankett finns.

2020-03-26

402-1227-2020

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljökvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

”Frisk luft” är ett av riksdagens uppsatta miljökvalitetsmål, där luften ska vara så ren att människors hälsa och djur, växter och kulturvärden inte skadas. För att uppnå detta mål är miljökvalitetsnormer ett av styrmedlen. Kommunerna har ansvaret att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna.

För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten). Länsstyrelsen anser att text om MKN bör utvecklas i det kommande planarbetet.

Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det med tanke på planområdets läge inte bedöms finnas någon risk för att någon miljökvalitetsnorm ska överskridas.

Buller

Enligt de nya bullerreglerna i plan- och bygglagen som trädde i kraft 2 januari 2015 är det ett krav att beräknade bullernivåer ska redovisas i planbeskrivningen. Vilka bullerbegränsningar som gäller beror på storleken på de planerade bostäderna. Förslaget föreslås kompletteras med minst 200 studentbostäder. Länsstyrelsen föreslår att kommunen överväger att införa en planbestämmelse som reglerar storleken på lägenheterna för att säkerställa det viktiga behovet av studentbostäder och de krav som ställs i samband med buller på mindre lägenheter.

Ökning av trafikrörelser som alstras vid tillkommande bostadsbebyggelse kommer att innebära förändringar i bullersituationen och konsekvenserna behöver klargöras. Beräkningen av bullernivåerna ska omfatta framtida nivåer fram till 2040.

Föroreningar

En miljöteknisk undersökning har 2009 gjorts som visade på halter av bly, zink och PAH över de generella riktvärdena för KM jordprover. Området som är föremål för miljöbedömning har tidigare använts för militär verksamhet. Verksamheten finns inte registrerad i EBH-stödet.

I underlaget till miljöbedömningen uppges att en anmälan om avhjälpandeåtgärd hade lämnats in 2009 men att ärendet inte blev handlagt p.g.a. oklarheter kring vilken myndighet som var tillsynsmyndighet. Vid tiden för denna anmälan gällde förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken enligt vars 4 § regeringen kunde besluta att det operativa tillsynsansvaret skulle vara fördelat på annat sätt än vad som framgick i bilagan till nämnda förordning. Om ett sådant beslut har fattats gäller den fördelning av det operativa tillsynsansvaret som framgår i det beslutet. Nämnda förordning har upphört att gälla och har ersatts av miljötillsynsförordningen (2011:13). Saknas ett regeringsbeslut enligt den äldre förordningen får överenskommelse nås om hur ansvaret ska fördelas enligt 2 kap. 2 § miljötillsynsförordningen (2011:13) om två eller flera myndigheter har det operativa tillsynsansvaret för ett tillsynsobjekt.

2020-03-26

402-1227-2020

Enligt 26 kap. 3 § miljöbalken (1998:808) utövar varje kommun genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap. Nu aktuellt område lokaliserar inom kommungränsen och den miljöfarliga verksamheten som har gett upphov till skadan inom området bedöms med stor sannolikhet inte ha varit tillståndspliktig. Länsstyrelsen konstaterar därför att kommunen har ett operativt tillsynsansvar med avseende på anmälan om avhjälpandeåtgärd inom det nu aktuella området.

Enligt 2 kap. 4 § miljötillsynsförordningen (2011:13) har Försvarsinspektören för hälsa och miljö (FIHM) ansvar för den operativa tillsynen ifråga om samtliga verksamheter och åtgärder inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets radioanstalt, utom den tillsyn som omfattas av Kemikalieinspektionens ansvar enligt 21 § första stycket 1 samma förordning. Då skadan med stor sannolikhet har uppkommit genom den militära verksamhet som har bedrivits inom området tidigare konstaterar länsstyrelsen att även FIHM har ett operativt tillsynsansvar med avseende på miljöskadan i området.

Länsstyrelsen rekommenderar att FIHM och kommunen enligt 2 kap. 2 § miljötillsynsförordningen (2011:13) kommer överens om hur ansvaret för den operativa tillsynen för tillsynsobjektet ska fördelas.

Om en sådan överenskommelse avses nås kan kommunen och/eller FIHM inom ramen för utredningsansvaret enligt 23 § förvaltningslagen (2017:900) begära yttrande från bl.a. länsstyrelsen.

Länsstyrelsen förespråkar generellt att marken i första hand bör vara lämplig för ändamålet redan innan en plan antas. Resultatet av efterkontrollen ska då visa att marken är lämplig för den nya markanvändningen. Länsstyrelsen anser att det i annat fall behövs en planbestämmelse (enl. 4 kap. 14 § punkt 4 PBL) och att det antingen i plankartan eller i planbeskrivningen ska framgå vilka mätbara åtgärds mål (exempelvis PSRV) den lovsökande måste uppnå för att denna ska få sitt bygglov eller startbesked beviljat, och hur uppfyllandet av målet ska mätas (efterkontroll genom exempelvis samlingsprov, representativ halt eller maxvärden).

2020-03-26

402-1227-2020

Ekonomiska kartan från 1972

Försiktighetsprincipen

Transformatorstation kan behöva flyttas enligt handlingarna. Länsstyrelsen förutsätter att försiktighetsprincipen följs.

Mellankommunala frågor och regionala förhållanden

Planförslaget bedöms inte påverka mellankommunala eller regionala förhållanden.

2020-03-26

402-1227-2020

Råd enligt 2 kap. PBL

Förhållande till ÖP

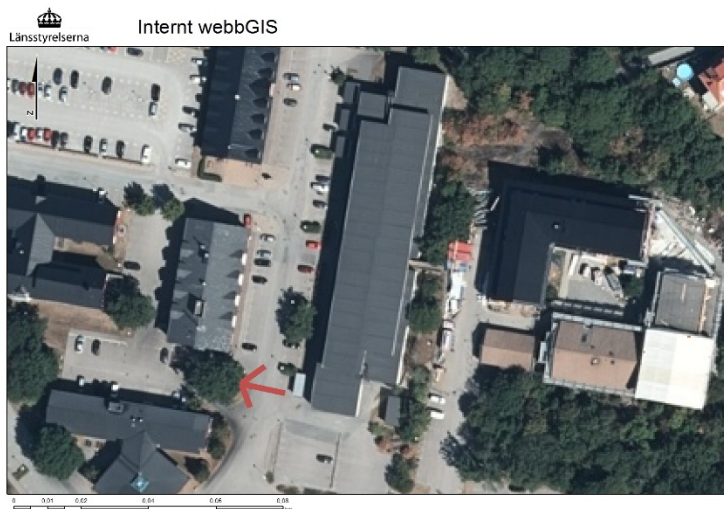
I översiktsplanen 2030 är strategin för stadsbygden att blanda olika funktioner som boende, arbete, service i den mån det är möjligt. I översiktsplanen är Gräsvik utpekad som utvecklingsområde för Blekinge Tekniska högskola. En utveckling av planområdet innebär en förtätning i redan befintlig bebyggelsemiljö. Planförslaget bedöms följa Översiktsplanen 2030.

Planområdet omfattas av detaljplan från 1996. Detaljplanen medger kontor, bostäder och småindustri av icke miljöstörande art. Högsta våningsantal är två. Genomförandetiden har gått ut.

Råd enligt 2 kap. PBL

Naturmiljö

Planområdets avgränsning är koncentrerad till byggnaden som man planerar att riva och istället bygga upp 6 nya flerbostadshus i 4-6 våningar. Eftersom området redan används på ett liknande sätt och man inte planerar att ta ny yta i anspråk (som nu är natur) är uppfattningen att påverkan på naturen är liten. I underlaget har man angett att byggnationen inte kommer påverka naturområdet i norr där man har utpekade höga naturvärden. Däremot kan en ek i områdets västra del med måttliga naturvärden behöva tas ned. Det finns en ek som är utpekad som särskilt skyddsvärd (125 m i diameter) väster om planområdet. Det är viktigt att tidigt reda ut vilken ek som eventuellt behöver tas ned och på vilket sätt man kan spara och skydda den särskilt skyddsvärda eken, se pil i bilden nedan.

Om skyddsvärda träd kan befaras utsättas för skada eller åtgärder krävs samråd med länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Även åtgärder inom område med naturvärden kan kräva samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

2020-03-26

402-1227-2020

Kulturmiljö/Gestaltning av bebyggelse

Grenadjären 57 ingår inte i utpekade område av riksintresse för kulturmiljövård och befintlig byggnad har i sig inga kulturhistoriska värden. I det fortsatta planarbetet är det dock viktigt att förhålla sig till omgivande bebyggelse så att området inte påverkas negativt ur ett kulturhistoriskt perspektiv. De nu planerade byggnadernas höjd kommer att bli avvikande från befintlig bebyggelse på platsen. Länsstyrelsens bedömning är dock att området tål byggnader med en högre höjd.

Dagvatten

En dagvattenutredning kommer tas fram i det fortsatta planarbetet. Det är bra om den utredningen hade tittat på dagvattenhantering i ett något större perspektiv än enbart aktuell detaljplan. Det finns många parkeringsytor i området som genererar förorenat dagvatten. Dagens ledningsnät är förmodligen inte anpassat för intensiva regn vilket gör att det dagvatten som inte får plats i ledningarna rinner in på andra fastigheter och kan orsaka skada. Det är därför bättre om dagvattenutredningen tittar på hur hanteringen ska lösas i hela området. Även om det är ont om plats för ytliga dagvattenlösningar finns det alternativ; både multifunktionella ytor och lösningar under mark är yteffektiva. En hållbar dagvattenlösning kan även skapa andra mervärden, som växtlighet som motverka värmeöar eller vattenytor som bidrar till ökat välmående hos de boende.

<https://www.karlskrona.se/en/kommun-och-politik/sa-arbetar-vi-med/hallbar-utveckling/klimatanpassningsplan/>

2020-03-26

402-1227-2020

Solstudie

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen har för avsikt att ta fram en solstudie över planområdet.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken. Kommunen har översiktligt redovisat relevanta miljömål i checklistan vilket Länsstyrelsen anser är tillräckligt.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sätt alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området, till exempel om ökad nederbörd kan medföra översvämningsrisk från höga flöden i närliggande vattendrag, om intensiva värmeböljor kan innebära problem med överupphettning i tätbebyggda områden eller om en havsnivåhöjning kan medföra en permanent översvämning av hela eller delar av planområdet. Analysen bör sedan ligga till grund för beslut om lämplig markanvändning, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget för att möta effekterna av ett förändrat klimat, se rubrik dagvattenhantering.

Social robusthet, tillgänglighet och användbarhet

I arbetet med detaljplanen och miljökonsekvensbeskrivningen bör också de sociala frågorna behandlas, hur en, ur social synpunkt, god livsmiljö som är trygg, tillgänglig och användbar för de som vistas i området o dess närhet.

Energiushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap 3§ att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Faktorer att beakta är bland annat lokalisering, exploateringstal, parkeringsnorm, avstånd till kollektivtrafik och turtäthet, möjligheter att försörja den nya bebyggelsen/anläggningen med fjärr-/närvarme och solvarme, tillgång till service samt funktionsblandning.

2020-03-26

402-1227-2020

Länsstyrelsen instämmer med kommunen att planområdet ligger i ett strategiskt läge avseende kollektivtrafik och service. Och att det finns stora möjligheter vid ett genomförande av planen att beakta energihushållningen enligt ovan.

Redovisning av detaljplanens konsekvenser på fastighetsnivå

Enligt 4 kap. 33§ PBL ska konsekvenserna på fastighetsnivå för organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder framgå av detaljplanens planbeskrivning. Detta bör beaktas i det framtida arbetet med detaljplanen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Lena Ekroth med planarkitekt Carina Burelius som föredragande. I ärendet har naturvårds- och vattenhandläggare Jessica Myrhage, miljöhandläggare Stefan Andersson, byggnadsantikvarie Ulrika Haraldsson och miljöhandläggare Anna Algö deltagit.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.